

The Pilot Project

I.
In Beantwortung Ihres Briefes von
und seines Inhaltes:

1. Den in Deutschland wohnen
tern und Söhne Israels, die sich
haben und vom Wege der Thorah
sind, in denen aber ein Geist von
kehr) erwacht ist, zu helfen und
Licht von אמת (Erkenntnis) und
in der Lehre G-ites zu bringen.

2. Ist es empfehlenswert die
Chassidus-Chabad bei den ass
«aufgeklärten» Juden Deutschla
und in welcher Form könnte man
dass sie diese erfassen und ihr
sprechend einrichten können?

Mit Vergnügen las ich den
gang Ihres Briefes: נאמר
אשר יקרואו באמת (Nahe ist
die ihn rufen, all' denen, die
rufen) und am Ende des Briefes
אמת (Erfüllt ist die ganze Erde von

Die Chassidus - Chabad - Lehre

und ihre erzieherische
und ethische Bedeutung

Eine Antwort des Liebowitscher Rabbi
auf eine briefliche Anfrage aus Deutschland.

Uebersetzt von E. PAPPENHEIM.

Izdevnieciba „H A I N T”

On many occasions, the Rebbe pointed to the Frieddiker Rebbe as the one who innovated a new front in the spreading of Chassidus by offering and publishing words of Chassidus in foreign languages. In this fascinating letter we discover that ultimately it was the Rebbe himself who was behind the project, years before he came to the United States and took charge of Chabad publishing.

In this letter written by the Rebbe from Paris in 5697* to Rabbi Chaim M. A. Hodakov, the Rebbe orchestrates the project of translating a letter from the Frieddiker Rebbe about the importance of Chabad Chassidus into German.

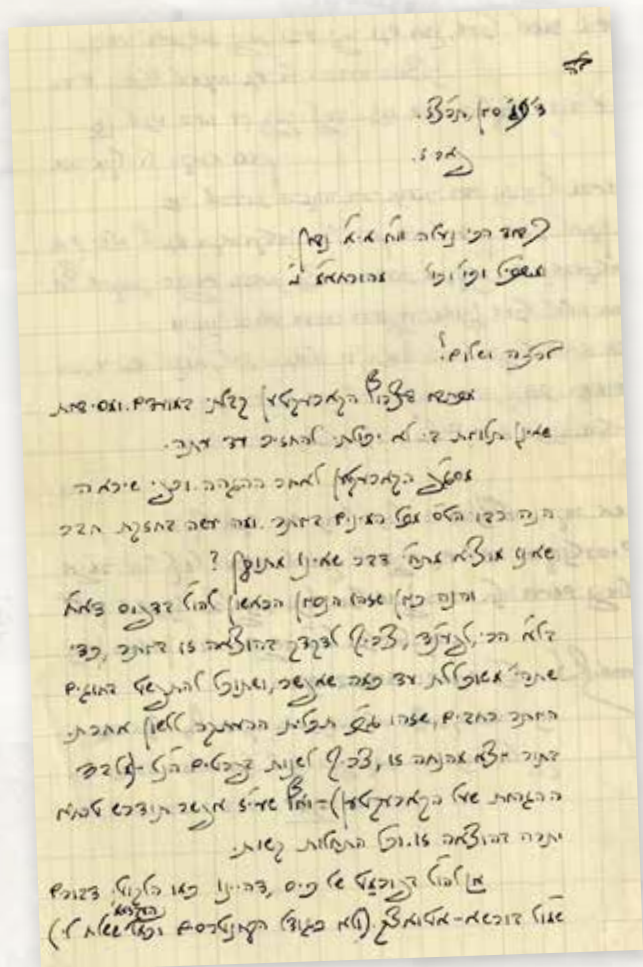
The letter is titled “*Die Chassidus Chabad Lehre*—The teachings of Chabad Chassidus and its moral and educational significance.” It was

originally written to Professor Chava Bitner.¹

One is amazed at the level of detail that the Rebbe involves himself with, dictating even the type and size of paper to be used. The Rebbe saw this as an opportunity to open a whole new chapter in the dissemination of Chassidus, hoping that it would

be a "pilot project" of many more to come.

The Rebbe also pushed, as was always his holy practice, that the project be finished very quickly, in time for the tenth anniversary of Yud-Beis Tammuz (which it indeed was).²

ד' כ"ג סיון, תרצ"ז.

פאריז.

כבוד הכי נעלה וו"ח אי"א נבון ומשכיל וכו' וכו' מהורחמ"א נ"י

ברכה ושלו!

מכתבו בצרוף הקארעקטען קבלתי במועד, ומסיבות שאינן תלויות בי לא יכולתי להחזיר עד עתה.

מסג"פ הקארעקטען לאחר ההגהה. וכפי שיראה הנה רבו הט"ס מכל המינים ביותר. ומה יעשה בחזקת חבר שאינו מוציא מתח"י דבר שאינו מתוקן?

והנה כיון שזהו הנסיון הראשון להו"ל בדפוס דא"ח בל"א הרי, לפענ"ד, צריך לדקדק בהוצאה זו ביותר, כדי שתהי' משוכללת עד כמה שאפשר, ושתוכל להתפשט בחוגים היותר רחבים, שזהו ג"כ תכלית ההעתקה ללשון אחרת. בתור יוצא מהנחה זו, צריך לשנות בפרטים הנ"ל - (מלבד ההגהות שעל הקארעקטען) - ואף שעי"ז אפשר תודרש טרחא יתירה בהוצאה זו. וכל ההתחלות קשות.

א. להוציא לאור בפורמט של כ"ס, דהיינו כמו הלקוטי דבורים שמוציאים לאור בוורשא-אטוואצק. (ולא כגודל הקונטרסים וכמו העקזעמ'פלארים ששלח לי)

ב. שיהיה באותיות יפות ונייר יפה וגם חזק, שיוכל לעמוד ימים רבים. ובכלל להשיג גם על ההדור החיצוני.

ג. להניח ריוח בין פרק לפרק. וכמו שהוא בהלקוטי דבורים, שזה מיקל על הקורא ומעיין.

כדי להרבות בהגהה, הרי תודתי רבה נתונה לו מראש, אם ישלח לי גם הקארעקטען הב', ובזמן שיהי' עדיין שהות לתקן. שתקוותי שבפעם הזאת תצא החוברת מתוקנת גם בקארעקטור.

מהנכון והראוי שיזרזו ההדפסה, באופן שיוכלו לשלוח החוברת ותגיע גם למק"א, לחג-הגאולה י"ב תמוז הבע"ל. ובפרט שהוא חג יובל דעשר שנים (וארבעים שנה להתייסדות ישיבת "תומכי תמימים").

בוודאי יראה שנשמטה התיבה "Frl" והוא בכוונה. והטעם מובן.

דרך אגב, אם תהיה התחלה זו בהצלחה, אקוה אשר אפשר יהיה לקבל הסכמה להעתיק ולהדפיס גם איזה מהקונטרסים בלשון אשכנז, צרפתית וכו'. ובכל אופן, הרבה תלוי ברושם ופעולת נסיון הראשון, הוא הדפסת והו"ל מל' ביטנער.

החותם בכבוד וברכת כל טוב

מ. שניאורסאהן

חפשי אצלי גוף העתקה האשכנזית ולא מצאתי, ובודאי ישנה תח"י כבודו. ובמילא יוכל לתקן ב' פסקות הראשונות של פרק יב', אשר ערוב דברים ביותר יש בהם.

Wednesday, 23 Sivan, 5693.

Paris.

The most exalted and esteemed Chossid, G-d fearing man, wise and intelligent etc. etc. Rabbi C.M.A.,

Blessings and greetings!

I duly received your letter along with the edited galleys. Due to matters beyond my control, I was unable to return them until now.

Enclosed are the galleys after my edits. As you will see, there are many, many typos and mistakes of all sorts. What then do you [say about the famous ruling of Chazal] that an upstanding person would not allow an unfinished product to leave his hands?

Since this is the first attempt at publishing Chassidus in the German language, it is of utmost importance, in my humble opinion, to ensure that this production is done very well, making it as thorough as possible, thereby allowing it to reach the broadest circles. After all, this is the reason for translating it to another language [in the first place].

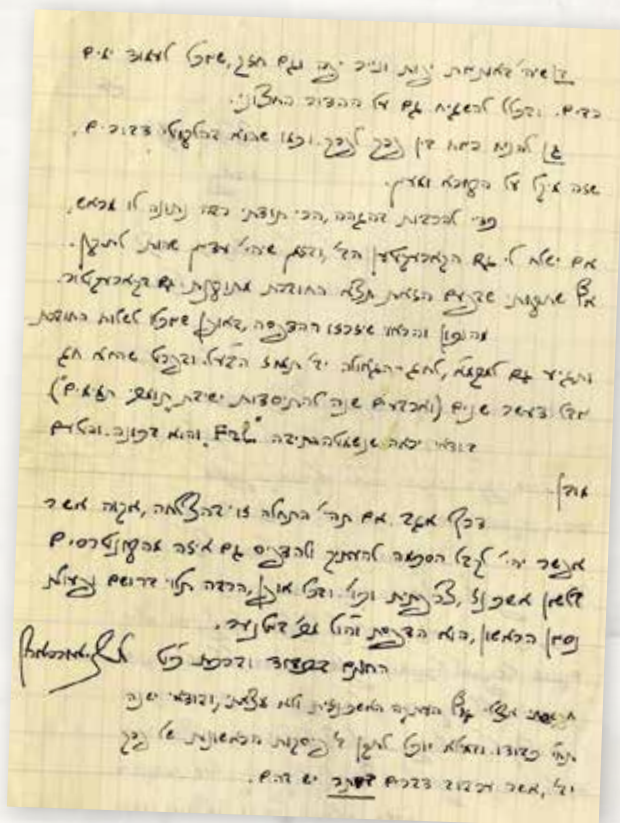
As a result of this premise, the above mentioned issues must be corrected (in addition to the edits already on the galleys). Although this may necessitate much more work for this project [it should nevertheless be done]; the beginning [of any project] is always difficult:

1. The printing should be pocket-sized i.e. similar to the Likkutei Dibburim being published in Warsaw-Otwock, (not like the size of the [larger] pamphlets, copies of which you sent me).
2. The font should be nice, and the paper should be nice and durable, to last a long time. As a general rule, care should be taken as well that the exterior appearance should look appealing.
3. Blank space should be left between sections, similar to the Likkutei Dibburim, affording the reader a more pleasant experience.

In order to enhance the editing, I thank you in advance if you could send me the second draft of galleys as well, with enough time to add more corrections. However, it is my hope that this time the booklet will be properly edited already, even in the galleys' stage.

It would be appropriate and fitting that the printing should be completed soon, allowing the booklet to be sent to other locations, reaching them in time for the upcoming *chag hageulah*, Yud-Beis Tammuz. Especially considering the fact that this year marks the milestone anniversary of ten years (as well as forty years since the founding of Yeshivas "Tomchei Temimim").

You will certainly notice that the word "Frl."³ was omitted. This was intentional, for obvious reasons.

[I should note] parenthetically, that if this pilot project turns out successful, it is my hope that we will then be able to procure [my father-in-law, the Rebbe's] permission to also translate and publish some of the *kuntreisim* [*maamarim*] in German, French, etc.

At any rate, there is much weighing on the [success] of the results and impact of the first attempt, i.e. the printing and publishing of the Bitner letters.⁴

Closing with esteem and blessings for all good,
M. Schneersohn

I searched for the original German translation and could not find it in my possession. You certainly have it. You will therefore be able to correct the first two paragraphs of chapter 12, which seem to have gotten completely mixed up.

1. The letter was also published in *Igros Kodesh Admur HaRayatz* vol. 3, p. 532.
2. This manuscript was originally published in *Teshura Hodakov-Weizner* 5761.
3. "Mrs." in German.
4. Professor Chava Bitner, to whom the letter published in this booklet was originally sent.